

«Шәкәрім атындағы гимназиясы» КММ
буллингке қарсы командасы туралы
Е Р Е Ж Е

1. Жалпы ережелер

1.1. Осы Ереже Буллингке қарсы команда қызметінің (бұдан әрі - Команда) мақсаттарын, міндеттерін, қалыптастыру тәртібін айқындайды.

1.2. Осы Ереже Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрінің 2022 жылғы 21 желтоқсандағы №506 бұйрығымен бекітілген Баланы қудалаудың (буллингтің) алдын алу қағидаларына сәйкес әзірленді.

1.3. Команда Педагогикалық кеңестің келісімі бойынша білім беру ұйымы директорының бұйрығымен құрылады және таратылады.

1.4. Команда өз қызметінде осы Ережені басшылыққа алады.

2. Қызметтің мақсаты мен міндеттері

2.1. Мақсаты: білім беру үдерісіне қатысушылардың қудалау (буллинг) фактілерінің алдын алу және болдырмау бойынша өзара әрекеттестігін күшейту, қауіпсіз білім беру ортасын қамтамасыз ету үшін білім беру ұйымдарындағы қудалау (буллинг) фактілеріне ден қою.

2.2. Команданың міндеттері:

- «ДосболLIKE» қудалаудың (буллингтің) алдын алу және болдырмау жөніндегі бағдарламаға сәйкес қудалаудың (буллингтің) алдын алу және оған қарсы іс-қимыл жөніндегі қызметті ұйымдастыру;
- білім алушылар мен тәрбиеленушілерге қатысты қудалау (буллинг) белгілері анықталған жағдайда дереу әрекет ету, білім алушылар мен тәрбиеленушілерге әлеуметтік, ұйымдастыру; психологиялық-педагогикалық көмек
- мектептің буллингке қарсы қызметінің диагностикасы мен мониторингін ұйымдастыру.

3. Команданы ұйымдастыру

3.1. Команда құрамына: мектеп директоры, директордың тәрбие жұмысы, ӘШҚ жөніндегі директордың орынбасарлары, әлеуметтік педагог, педагог психолог, қызмет көрсетуші персонал қатарынан бірнеше белсенді, дәлелді педагогтер мен қызметкерлер, ата-аналар қоғамдастығының өкілдері кіреді.

3.2. Нақты жағдайды қарау, алдын алу іс-шараларын жоспарлау және өткізу, мониторинг және т.б. кезінде тиімді атаулы көмек көрсету мақсатында Команданың құрамына басқа педагогтер де уақытша кіре алады.

3.3. Команданың сандық құрамы және оның өкілеттік мерзімі, жұмыс тәртібі және шешімдер қабылдау білім беру ұйымының қажеттілігін ескере отырып, осы Ережемен айқындалады.

3.4. Команда мүшелері бірінші ұйымдастыру отырысында дауыс беру жолымен өз құрамынан басшы мен хатшыны сайлайды. Команда басшысы мен хатшысы, егер оларға Команда мүшелерінің жартысынан астамы дауыс берсе, сайланған болып саналады.

3.5. Команданы ұйымдастырушылық-техникалық қамтамасыз етуді (жабдықталған үй-жайды, ұйымдастыру техникасын, қажетті әдебиетті

беруді, іс жүргізуді ұйымдастыруды және т.б.) білім беру ұйымының директоры жүзеге асырады.

4. Команданың қызметі

4.1. Қауіпсіз білім беру ортасын құру бойынша ресурстардың бастапқы талдауын ұйымдастырады.

4.1.1. Команда қудалаудың (буллингтің) алдын алу және оған қарсы іс-қимыл бойынша мынадай қызметті жүзеге асырады:

4.1.2. Мектептегі ортаны талдау, қудалаудың болуын, сондай-ақ білім беру ұйымында оның пайда болуының нақты тәуекелдерін негізделген дәлелдемесін қалыптастыру үшін мектепішілік мониторинг, анонимді сауалнамалар жүргізуді ұйымдастырады.

4.1.3. Пікіртерім нәтижелерін өңдеуді ұйымдастырады, білім беру ұйымында қудалау (буллинг) мәселесінің нақты жай-күйін көрсете отырып, талдамалық анықтама қалыптастырады.

4.1.4. Мектеп педагогтері мен қызметкерлерінің қудалаудың (буллинг) және кибербуллингтің (біліктілікті арттыру, семинарларға, конференцияларға қатысу және т.б., жарияланымдар, тәжірибе алмасу және т.б.) алдын алу мәселелері бойынша дайындығы деңгейін талдайды.

4.1.5. Педагогикалық кеңеске білім беру ұйымында қудалау (буллинг) мәселесінің болуын мойындау, онымен жұмыс істеу нұсқауын қалыптастыру туралы материалдар дайындайды.

4.1.6. Білім беру ұйымында буллингпен жұмыс істеу жүйесін құруға дайын белсенді, дәлелді педагогтерді, қызметкерлерді, ата-аналар қоғамдастығының өкілдерін іріктейді және біріктіреді.

4.1.7. Оқу-тәрбие үдерісінің ерекшелігін, білім алушылар контингентін, ата-аналар қоғамдастығының пікірін, білім беру ұйымының қалыптасқан дәстүрлерін ескере отырып, «ДосбоЛІКе» қудалаудың (буллингтің) алдын алу бағдарламасын іске асыруды қамтамасыз ету бойынша білім беру ұйымының нормативтік құқықтық базасын пысықтайды.

4.1.8. Педагогтармен бірлесіп, буллингтің алдын алу және «ДосбоЛІКе» бағдарламасын іске асыру бойынша іс-шаралар жоспарын әзірлейді.

4.1.9. Білім беру үдерісіне қатысушыларды Команданың қызметі туралы үнемі хабардар етеді, оң тәжірибені таратуды қамтамасыз етеді.

4.1.10. Білім беру үдерісіне қатысушыларды қауіпсіз білім беру ортасын құру мәселелері бойынша оқытуды ұйымдастырады (педагогтер мен техникалық қызметкерлер үшін коммуникацияның зорлық-зомбылық тәсілдерін, буллинг белгілерін тани білу, буллингтің алдын алу ерекшеліктері және т.б. бойынша оқыту сабақтарын өткізу (ұйымдастыру)).

4.1.11. Білім беру ұйымында алдын алу іс-шараларын жүргізуді үйлестіреді.

4.1.12. Ата-аналарды алдын алу іс-шараларын жүргізуге және консультациялық көмек көрсетуге тартады.

4.1.13. Оқушылардың өзін-өзі басқаруын «ДосбоЛІКе» қудалаудың (буллинг) алдын алу бағдарламасын іске асыруға кіріктіреді.

4.1.14. Буллингке қарсы ағартуды жүргізу мақсатында қызметі білім беру үдерісіне қатысушылардың құқықтарын қорғауға қайшы келмейтін серіктес ұйымдармен (коммерциялық емес ұйымдар, психологиялық орталықтар,

буллинг тақырыбымен жұмыс істейтін басқа да мектептер, Кәмелетке толмағандардың істері және олардың құқықтарын қорғау жөніндегі комиссиясы, қалалық медиа қызметтер, сенім телефондары) ынтымақтастықты ұйымдастырады.

4.1.15. Зорлық-зомбылық жағдайларының таралуы бойынша мектеп ішіндегі ахуалға, білім беру үдерісіне қатысушылардың көмек сұрауға дайындығына мониторинг жүргізеді, жағдайлармен жұмыс динамикасын қадағалайды.

4.1.16. Біліктілікті арттырудың перспективалық жоспарына енгізу үшін мектеп мамандарының білім алу қажеттілігін айқындайды.

4.1.17. Мектептегі буллингке қарсы саясатты, буллинктің алдын алу жоспарын айқындау, мектеп инфрақұрылымын өзгерту үшін ұсыныстар әзірлейді.

4.2. Команда қудалау (буллинг) жағдайларына ден қою бойынша мынадай қызметті жүзеге асырады:

4.2.1. «Баланы қудалаудың (буллинктің) алдын алу қағидаларына» және «Білім беру ұйымында қудалау (буллинг) жағдайындағы іс-қимылдар алгоритміне» сәйкес буллинг жағдайлары туралы белгілерді қабылдайды.

4.2.2. Білім алушылар мен тәрбиеленушілерге қатысты қудалау (буллинг) белгілері анықталған жағдайда оларға дереу ден қоюды ұйымдастырады.

4.2.3. Білім беру ұйымдарында әрбір нақты қудалау (буллинг) жағдайы бойынша көмек көрсетудің жеке жоспарын әзірлейді.

4.2.4. Нақты сыныпта анықталған буллинг жағдайы бойынша көмек көрсету жоспарын іске асыруды үйлестіреді.

4.2.5. Қудалаудан (буллинктен) зардап шеккен оқушыларға көмек көрсетуді ұйымдастырады, ата-аналарға көмектің қажеттілігі мен мәнін, кәсіби көмек алу бойынша ұсынымдарды түсіндіреді.

5. Құқықтары

5.1. Функциялар мен міндеттерді жүзеге асыру үшін Команданың:

5.1.1. Ұйымның, оның ішінде Команданың құзыретіне жататын мәселелер бойынша өткізілетін кеңестеріне қатысуға;

5.1.2. Командаға жүктелген міндеттерді орындау үшін қажетті ақпарат пен материалдарды белгіленген тәртіппен сұратуға.

5.1.3. Мемлекеттік билік және жергілікті өзін-өзі басқару органдарымен, басқа ұйымдармен қарым-қатынаста Команданың құзыретіне жататын және ұйым басшысымен келісуді талап етпейтін мәселелер бойынша білім беру ұйымының атынан өкілдік етуге;

5.1.4. Қудалаудың (буллинктің) алдын алу бағдарламасын іске асыру жөніндегі ұйымның қызметін перспективалық дамыту, жетілдіру бойынша ұсыныстарды қарауға енгізуге құқығы бар.

6. Жауапкершілігі

6.1. Команда қатысушыларына мыналар үшін жауапкершілік жүктеледі: 6.1.1. осы Ережеде айқындалған Команданың функциялары мен міндеттерін орындамау (тиісінше орындамау) – ҚР қолданыстағы заңнамасында айқындалған шектерде;

6.1.2. басқа да ықтимал шараларды қоса алғанда, қудалаудың (буллинктің) жолын кесу үшін шаралар қолданбау: қудалауды бастаушымен және

қатысушылармен әңгімелесу, қудалауды бастаушының және қатысушылардың ата-аналарымен әңгімелесу;

6.1.3. өздеріне белгілі болған қудалау (буллинг) эпизодтары туралы кідірту немесе білім беру ұйымының басшысына хабарламау;

6.1.4. қудалауды тоқтатуға бағытталған шараларды, сондай-ақ ішкі тәртіп қағидаларында және білім беру ұйымының жарғысында көзделген қудалауды бастаушы мен қатысушыларға тәртіптік жазалау шараларын немесе білім беру қызметтерін көрсету туралы шартта көзделген өзге де шараларды қабылдамау;

6.1.5. егер жасырын болуды сақтау туралы өтініш білдірілсе, өзіне белгілі болған мектептегі қудалау фактілері туралы хабарлаған оқушының жасырын болуын сақтамау.

6.2, Команданың функциялары мен міндеттерінің орындалуына Команда жетекшісі жауапты болады.

Глоссарий

Буллингке қарсы команда – балалар ұжымдарындағы қудалаудың алдын алу және оны тоқтату арқылы мектепте қауіпсіз ортаны құруға белсенді қатысатын мектеп қызметкерлерін (әкімшілік, педагогтер, қызмет көрсететін персонал, ата аналар қатарын) біріктіретін мектептің құрылымдық бөлімшесі.

Буллингке қарсы құзыреттер – қудалаудың (буллинктің) анықталған жағдайымен жұмыс істеу, қудалаудың (буллинктің) алдын алуды ұйымдастыру, осы мәселе бойынша білім беру ортасының жай-күйіне мониторинг жүргізу, ата аналарды оқыту үшін қажетті білім, икемділік, дағдылар.

Мектептегі құрылымдық бөлімше – белгілі бір белгілер немесе өлшемшарттар бойынша оқушыларды, мұғалімдерді және басқа да қызметкерлерді біріктіретін білім беру мекемесінің ұйымдастырушы бірлігі. Әртүрлі оқу және тәрбие үдерістері жүзеге асырылатын мектептің функционалдық жүйесін құруда маңызды рөл атқарады.

Қауіпсіз білім беру ортасы – білім беру үдерісінің әрбір қатысушысына психологиялық-физикалық қауіпсіздігінің құқықтары мен нормаларының сақталуына кепілдік берілетін, әрбір білім алушының жеке дамуы үшін жағдайлар жасалатын мектептің ішкі өмірінің тұтас сапалық сипаттамасы.

Консультациялық көмек – мақсаты ата-аналардың (занды өкілдердің) кәмелетке толмағандарға білім беру және тәрбиелеу мәселелеріндегі құзыреттілік деңгейін арттыру болып табылатын кәмелетке толмағандарды дамыту, әлеуметтендіру, тәрбиелеу және оқыту мәселелері бойынша психологиялық педагогикалық көмек.

Мектептегі іс-қимыл алгоритмі

БІЛІМ БЕРУ ҰЙЫМЫНДА БІЛІМ АЛУШЫЛАРҒА ҚАТЫСТЫ ЖӘБІРЛЕУ (БУЛЛИНГ) БЕЛГІЛЕРІНЕ ДЕРЕУ ДЕН ҚОЮ АЛГОРИТМІ

Егер сіз қақтығыстың, жәбірлеудің (буллингтің) куәгері болсаңыз, онда мына әрекеттерді жасаңыз:

1. бағалаңыз.
2. тоқтатыңыз.
3. Жағдайдың қатысушылар және сіз үшін қаншалық қауіпті екенін Жағдайға кері байланыс беріңіз: ескерту жасаңыз, қатысушыларды Егер қақтығысты тоқтату мүмкін болмаса, қатысушылардың денсаулығы мен өміріне қауіп төнсе, кез-келген адамды көмекке шақырыңыз.
4. Оқиға туралы Буллингке қарсы команда мүшелеріне, мектеп әкімшілігіне немесе кезекшіге келесі номерлер арқылы хабарлаңыз:
5. Қажет болған жағдайда жанжалға қатысушылардың қауіпсіздігін қамтамасыз ету үшін шаралар қабылдаңыз.
6. Қажет болған жағдайда алғашқы медициналық көмек көрсету үшін мектептің медицина қызметкерлерін шақырыңыз.
7. Әрі қарай оқиғаға куәгер ретінде ат салысыңыз.

БУЛЛИНГКЕ ҰШЫРАҒАН ОҚУШЫНЫҢ ӘРЕКЕТ ЕТУ ЕРЕЖЕЛЕРІ

Осы ережелер үш блоктан тұрады:

- ♣ Егер сіз жәбірлеудің/буллингтің куәгері болсаңыз
- ♣ Егер сіз жәбірлеудің/буллингтің құрбаны болсаңыз
- ♣ Егер сіз жәбірлеу/буллинг жағдайында агрессор болсаңыз.

ЕГЕР СІЗ ЖӘБІРЛЕУДІҢ/БУЛЛИНГТІҢ КУӘГЕРІ БОЛСАҢЫЗ

1. Мәселенің бар екенін мойында. Егер біреудің үнемі көңілсіз жүретінін байқасаң, онда бәрі өздігінен шешіледі деп күтуге болмайды. Мәселені мүмкіндігінше тезірек шешуді бастау керек.
2. Өзің сенетін ересек адамға оқиға туралы баянда: ата-анаңа, сынып жетекшіңе, мұғалімдеріңнің біріне немесе мектеп психологіне жүгін. Егер оларға жүгінуге қысылсаң, онда оқиға туралы хат жазып, хатты сенім жәшігіне сал.
3. Егер сен біреудің ренжіткенін көрсең, араша түсуге тырыс. Жәбірлеу/буллинг жағдайында өзіңе қауіп төндірмеуің керек, бірақ жәбірлеу/буллинг жағдайына куә болсаң, онда дереу кедергі жасап, оқиғаны тоқтату маңызды. Егер мұны өзің жасай алмайтыныңды білсең немесе сезсең – айналадағы ересектердің көмегіне жүгінуің керек.
4. Агрессорға жәбірлеудің/буллингтің жаман әрекет екенін және оны қолдамайтыныңды түсіндір. Жәбірлеу/буллинг – бұл басқа адамның қадір қасиетін төмендететін адам құқықтарының бұзылуы екендігін ескерту жеткілікті. Бұл үшін әкімшілік және қылмыстық жауапкершілік көзделген.

5. Буллинг құрбанына қолдау көрсет. Сыныпта болып жатқан жәбірлеу/буллинг оқиғаларына қарсы екенінді көрсет әрі қолдамайтыныңды түсіндір.

6. Басқаларға үлгі бол. Сыныбында әртүрлі жағдайлар болуы мүмкін. Мысалы, балалар бір-бірімен дос болғысы әрі араласқысы келеді, бірақ оны қалай жасау керегін білмейді. Біреу екінші бір адамды ренжітіп көңіл көтеруге, өздері ұнатпайтын балаға қарсы бірігуді шығарған. Өзіңнің әрекетіңмен дос болу, қарым қатынасқа түсу, жай ғана білім алу күн сайын агрессия мен жағымсыз эмоцияларға ұшырауға қарағанда әлдеқайда жақсы екенін көрсет. Ал оны тек бір-біріңе құрметпен қараған жағдайда ғана көрсете аласың.

ЕГЕР СІЗ ЖӘБІРЛЕУДІҢ/БУЛЛИНГТІҢ ҚҰРБАНЫ БОЛСАҢЫЗ

1. Абдырап қалма! Басында агрессорға мүлдем көңіл аудармауға тырыс. Бұл әрекет агрессор сенің жәбірлеудің құрбаны болуға бейім екенінді тексеру кезінде іске асады. Егер агрессор күш қолданып жатса бұл әдіс іске аспайды.

2. Мүмкін болса, агрессордан аулақ жүруге тырыс. Агрессор әдетте саған шабуыл жасайтын, адамдар аз жүретін орындармен жүрмеуге тырыс. Үлкендерге, әсіресе ересектер мен мұғалімдерге жақын бол. Ересек адамдардың болуы агрессорды тоқтата алады. Егер жәбірлеу/буллинг мектепке барар жолда болса, онда мектепке баратын және үйіңе қайтатын кезде басқа жолды таңда.

3. Өзіңе ұнамайтынын айт! Агрессорға «Тоқта», «Доғар», «Стоп» деген нақты сөздерді қолданып, оның әрекетінің саған ұнамайтынын жеткіз.

4. Екінші бір адамға сені жәбірлеп жатқанын ескерт, дабыл қақ. Бұл туралы өзің сенетін мұғалімге, ата-анаңа, мектеп директорына немесе Буллингке қарсы команда мүшесіне ескерт.

5. Сенім білдір: Есінде болсын, буллингке ұшырағаныңа кінәлі емессің. Көмек пен қолдау сұрауға қорықпа.

ЕГЕР СІЗ ЖӘБІРЛЕУ/БУЛЛИНГ ЖАҒДАЙЫНДА АГРЕССОР БОЛСАҢЫЗ

1. Тоқта және ойлан: өз әрекеттеріңмен басқаларға тигізетін зардабың туралы түсінуге тырыс.

2. Көмек сұра: жағдайды түсіну үшін мұғаліммен, ата-анаңмен немесе өзің сенетін ересек адаммен сөйлес.

3. Кешірім сұра және түзел: егер біреуді ренжіткен болсаң, кешірім сұра, мінез-құлқыңды жақсы жаққа өзгертуге тырыс.

4. Өз эмоцияларыңды танып, оны басқаруды үйрен: осындай жағдайлардың қайталануын болдырмау үшін эмоцияларыңды және мінез құлқыңды қалай басқаруға болатындығы туралы білуге тырыс.

5. Шешім қабылда: осы секілді оқиғаны болдырмау үшін, өзің жүрген ортада позитивті болуға тырыс.

Антибуллинг командасы құрамы

А.Н.Ахметова – Антибуллинг командасы төрайымы, мектеп директоры

Мүшелері:

1. **Ж.Б.Укиметова** – мектеп директорының тәрбие ісі жөніндегі орынбасарының міндетін атқарушы, команда мүшесі;
2. **Ж.А.Мусина** – әлеуметтік педагог
3. **Ш.К.Рахимберлина** – аға тәлімгер
4. **С.К.Ниязова** – кітапханашы
5. **С.М.Жумабекова** – педагог психолог, куратор, команда мүшесі;
6. **Т.Р.Саидова** - ата-аналар қоғамдастығының өкілі
7. **В.И.Диль** – сынып жетекші
8. **Н.Г.Журавлева** – сынып жетекші
9. **Ә.Б.Сеилқан** – сынып жетекші
10. **А.М.Амирбекова** – сынып жетекші
11. **Т.Х.Сабитова** – сынып жетекші
12. **Ж.Т.Майкотова** – сынып жетекші
13. **Л.Н.Жукова** – сынып жетекші
14. **В.Т.Бимендина** – сынып жетекші
15. **С.Е.Беков** – дене шынықтыру пәні мұғалімі

Антибуллинг командасының жұмыс жоспары

№	Іс-шаралар атауы	Мерзімі	Жауаптылар	Аяқталу нысаны
1	Антибуллинг командасының (бұдан әрі - АК) қызметін ұйымдастыру 1. АК отырысын өткізу: - басшы мен хатшыны таңдау; - акцияға қатысушылар арасында функцияларды, міндеттерді, жауапкершілікті бөлу. 2. Антибуллинг командасы туралы Үлгілік ережеге түзетулер енгізу (қажет болған жағдайда). 3. Ынталы педагогтерді, ұйым қызметкерлерін тарта отырып, антибуллинг командасын қалыптастыру	Тамыз	Директор, АК төрайымы мен хатшы	Хаттама Ереже АК құрамы
2	Диагностика жүргізуді ұйымдастыру: - білім беру ортасындағы қорқытудың таралуы мен ерекшеліктері (1-11 сынып оқушылары); - білім беру ұйымындағы эмоционалды атмосфераның әл ауқат деңгейі (10-11 сынып оқушыларының ата-аналары)	Тамыз	Мектеп психологі, кураторлар	Өткізу кестесі, диагностика материалдары, талдамалық анықтама
3	Білім алушылардың жағдайлары мен осал топтары туралы деректерді жинауды қоса алғанда, білім беру ұйымдарында буллингтің ағымдағы жай-күйіне кешенді талдау жүргізуді ұйымдастыру	Тамыз	АК мүшелері	Талдамалық анықтама
4	«ДосболLIKE» балаларды қорқытудың (буллингтің) алдын алу бағдарламасы туралы ақпараттық науқанды ұйымдастыру: 1. Білім беру ұйымының	Тамыз	Директордың тәрбие ісі жөніндегі орынбасары, психолог, Бас куратор	Үнемі Ақпарат

	педагогтері үшін орнату семинарын өткізу 2. Білім беру ұйымының қызметкерлері үшін семинарлар өткізу 3. Ата-аналарды педагогикалық қолдау орталықтары шеңберінде ата-аналарға арналған сабақтар бағдарламасына баланы қорқытудың (қорқытудың) алдын алу тақырыптарын енгізу 4. Әлеуметтік желілерде посттар орналастыру; 5. Білім беру ұйымының сайтында айдар құру		мен кураторлар	Сабақ бағдарламасы
5	Баланы қорқытудың (буллингтің) алдын алу жөніндегі іс-шаралар жоспарын әзірлеу және оны іске асыру	Тамыз	Мектеп директоры	Жоспар
6	Педагогикалық кеңеске дайындық: - педагогикалық кеңеске білім беру ұйымында қорқыту (буллинг) проблемасының бар екенін мойындау, онымен жұмыс істеу үшін көзқарасты қалыптастыру туралы материалдар; - АК және білім беру ұйымдарының қызметін регламенттейтін құжаттарды бекіту үшін	Тамыз	Директордың тәрбие ісі жөніндегі орынбасары, АК мүшелері, төрайым мен хатшы	Педагогикалық кеңестің хаттамасы Ақпарат. Құжаттар
7	1. Ұйымдастыру: 1. «Өркен» КЕАҚ базасында «Білім беру ұйымдарында буллингтің алдын алу бағдарламасының ғылыми практикалық негіздері және мазмұны» бағдарламасы	Тамыз	Директор, Педагогтер, психолог	Тренингтер кестесі Ата-аналардың тізімі Бірлескен іс-

	Біліктілікті арттыру кестесі бойынша педагогтердің біліктілігін арттыру; 2.Білім беру ұйымының қызметкерлерін (техникалық персонал, медбикелер, ас блогының қызметкерлері және т. б.) балалар арасындағы агрессия/қорлау көріністеріне жауап беруге үйрету; 3.Қорқытудың нақты жағдайларын шешу бойынша мүдделерді, ұстанымдарды және өзара іс-қимыл тәсілдерін келісу үшін ата-аналармен ынтымақтастық; 4. «ДосболLIKE» балаларды қорқытудың (буллингтің) алдын алу бағдарламасы іске асыратын білім беру ұйымдарымен желілік өзара іс қимыл жасау; 5. Әлеуметтік әріптестерді тарту, мүдделі мемлекеттік органдар мен ұйымдарды, үкіметтік емес ұйымдарды, бизнес-құрылымдарды тарту жөніндегі жұмыстар			шаралар жоспары Шарттар, меморандумдар
8	Білім беру ұйымдарында ықтимал қақтығыстар аймақтарын белгілеу (киім ауыстыратын бөлмелер, рекреациялар, дәретханалар, мектеп аумағы және т.б.), оларды бейнекамералармен жабдықтау	Тамыз	Директордың тәрбие ісі жөніндегі орынбасары	Мектеп схемасы Жою жоспары
9	Бастауыш, негізгі, жоғары мектеп балаларына арналған бағдарлама бойынша сабақтарды сыныптардың	Тамыз		Тәрбие жұмысының жоспарлары. Кесте.

	тәрбие жұмысының жоспарларына қосу. Олардың өткізілуіне бақылауды ұйымдастыру			
10	Енгізілетін буллингке қарсы бағдарламаның мақсатын, міндеттерін, жұмыс әдістерін түсіндіре отырып, жалпымектептік ата-аналар жиналысын өткізу	Қыркүйек	Директор, директордың тәрбие ісі жөніндегі орынбасары, кураторлар	Хаттама
11	АК және оқушылардың өзін-өзі басқаруының бірлескен отырысын өткізу: 1. Қорқытудың алдын алу бойынша мінез-құлық ережелерін әзірлеу 2. Оқыту бағдарламасы бойынша жобалау қызметін іске асыру 3. Мектептің өзін-өзі басқару жұмысына қорқытудың алдын алу шараларын енгізу 4. Жасаралық өзара іс-қимылды ұйымдастыру (Жоғары сатыдағы білім алушылар)	Қыркүйек	Директор, директордың тәрбие ісі жөніндегі орынбасары, кураторлар	Хаттама. Мектептегі өзін-өзі басқарудың жұмыс жоспары
12	Білім беру ұйымындағы эмоционалды атмосфераның әл-ауқат деңгейін диагностикалау (білім беру ұйымының педагогикалық ұжымы)	Қаңтар	Кураторлар, Директордың тәрбие ісі жөніндегі орынбасары	Материалдар. Талдамалық анықтама
13	Диагностикалау: 1. білім беру ортасындағы қорқытудың таралуы мен ерекшеліктері (10-11 сынып оқушылары); 2. білім беру ұйымындағы эмоционалды атмосфераның әл-ауқат деңгейі (10-11 сынып оқушыларының ата-аналары)	Мамыр	Директордың тәрбие ісі жөніндегі орынбасары, психолог, кураторлар	Өткізу кестесі, диагностика материалдары, талдамалық анықтама

14	Мектеп сайтында, стендтерде, әлеуметтік желілерде материалдарды дайындау және орналастыру	Үнемі	Директордың тәрбие ісі жөніндегі орынбасары,	Материалдар
15	«ДосболLIKE» балаларды қорқытудың (буллингтің) алдын алу бағдарламасын іске асырудың оң тәжірибесін тарату	Үнемі	Директордың тәрбие ісі жөніндегі орынбасары, педагогтер	Материалдар
16	Баланы қорқытудың (буллингтің) алдын алу жөніндегі іс-шаралар жоспарының орындалуын талдау	Мамыр	АК мүшелері	Есеп
17	«ДосболLIKE» балаларды қорқытудың (буллингтің) алдын алу бағдарламасын іске асырудың барысы жайында талдамалық есеп дайындау	Мамыр	АК мүшелері	Талдамалық анықтама
18	Келесі оқу жылына баланы қорқытудың (буллингтің) алдын алу жөніндегі іс-шаралар жоспарының жобасын әзірлеу	Маусым	АК мүшелері	Жоспар